

Banetrafik

28.61. Jernbanetrafik

Fra 1. januar 1999 afholdes statens udgifter til indkøb af offentlig service togtrafik via kontrakter, som trafikministeren indgår med DSB eller andre jernbanevirksomheder.

Trafikministeren kan i henhold til lov om jernbanevirksomhed (lovbek. nr. 697 af 8. november 2001) indgå kontrakter med en eller flere jernbanevirksomheder om at levere den ønskede trafik mod betaling kaldet "trafik udført som offentlig service" inden for rammerne af finansloven.

Trafikministeren kan herved sikre betjening med passagertrafik i et rimeligt omfang, herunder i relation til udstrækning af serviceniveau.

Med lov om jernbanevirksomhed er der herudover sket en ændring af rammevilkårene for at drive jernbanetrafik. Således kan enhver godkendt jernbanevirksomhed fra 1. januar 1999 drive godstrafik på statens jernbanenet. Fra 1. januar 2000 har der desuden været mulighed for at drive passagertrafik uden kontrakt med staten, dvs. uden tilskud fra staten, såkaldt "fri trafik".

Forhandlet Trafik, jf.konto 28.61.01 og konto 28.61.03

Kontrakter om forhandlet offentlig service trafik er indgået med det af staten ejede DSB og det af DSB helejede datterselskab DSB S-tog a/s. De nuværende kontrakter gælder for begge selskaber for perioden 2000-04. Der er endvidere indgået forhandlet kontrakt med Arriva af 13. juni 2002, jf. Akt 199 25/6 2002.

DSB

DSB er en selvstændig offentlig virksomhed, oprettet ved lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog a/s (lov nr. 485 af 1. juli 1998). DSB aflægger regnskab efter årsregnskabsloven, og virksomheden har låneadgang. Dette indebærer, at DSB's investeringer kan lånefinansieres, og at materielanskaffelser alene belaster kontraktbetalingerne fra staten til DSB med årets afskrivning og forrentning. For den selvstændige offentlige virksomhed gælder de normale regler for aktieselskaber. DSB skal således betale selskabsskat og diverse arbejdsgiverafgifter, ligesom der betales udbytte til staten.

DSB S-tog er et af DSB helejet datterselskab, DSB S-tog a/s. DSB koncernens nuværende 10-årsbudget dækker perioden 1999-08, jf. Akt 249 11/6 1999. Kontraktbetalingen i de nuværende forhandlede kontrakter med DSB og med DSB S-tog a/s tager udgangspunkt i 10-årsbudgettet. Ved beregningen af kontraktbetalingen er der forudsat en lånerente på 5 pct. pr. år, en forrentning af stiftertilgodehavendet på 4,5 pct. pr. år samt en årlig produktivitetstigning på 2 pct. pr. år.

Lånerammer og bevilling

DSB lånefinansierer sine investeringer. Kontraktbetalingen til DSB for udførelsen af offentlig service trafik dækker ud over driftsomkostninger også afskrivning og forrentning af investeringerne. Der er i 2004 et investeringsbehov på ca. 3,7 mia. kr. til betaling af bl.a. nye S-tog, IC4-tog og IC2-tog.

DSB's låneadgang er udformet således, at DSB kan levere den i kontrakterne med trafikministeren forudsatte trafik samt foretage rentable investeringer i øvrigt uden at komme i likviditetsvanskeligheder.

DSB's basislånerammer fastlægges af Folketingets Finansudvalg i en toårig procedure på grundlag af fremlagte likviditetsbudgetter, og DSB's låneoptagelse styres gennem følgende rammer, der fremgår af virksomhedens vedtægter:

1. Investeringer, som ønskes foretaget af DSB eller datterselskaber heraf, og som overstiger en beløbsmæssig grænse på 100 mio.kr., skal forelægges for Folketingets Finansudvalg til godkendelse. Beløbsgrænsen fremgår af virksomhedens vedtægter og kan ændres efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg.